

Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 квітня 2015 року / Ред. кол.: Лендел М.А. (гол. ред.) та ін. – Ужгород-Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», - 492 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання інвестиційно-інноваційного розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти інвестиційно-інноваційної діяльності на національному та регіональному рівнях, проблеми удосконалення системи управління виробництвом на інноваційній основі та розвитку підприємництва і сільських територій, використання інструментів менеджменту, маркетингу та фінансово-облікового забезпечення інвестиційно-інвестиційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Гаврилко П.П. – к.е.н., професор, Черничко Т.В. – д.е.н., професор,
Проскура В.Ф. – д.е.н., професор, Пітюлич М.І. – д.е.н., професор,
Химинець В.В. – д.е.н., професор, Чучка І.М. – к.е.н., доцент, Лендел О.Д.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, 2015
© Мукачівський державний університет, 2015

**РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Богущька О.А. Формування інвестиційного капіталу підприємств на фондовому ринку	15
Брицький Р.М. Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах і проблеми зміцнення її економічної безпеки	17
Брітченко І.Г. Інноваційно-інвестиційні засади розвитку банківської системи України в умовах інтеграції до ЄС	19
Брітченко І.Г., Князевич А.О. Складові ринку інновацій	21
Брітченко І.Г., Плисюк Т.Г. Шляхи активізації інвестиційно-інноваційної діяльності у агропромисловому комплексі	24
Бухун Ю.В. Аналіз розвитку високих технологій в розвинених країнах. Досвід для України	27
Вовк М.В., Франчук І.Б. Організаційно-економічний механізм формування та забезпечення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств	29
Гаврилко П.П., Колодійчук А.В. Стан та перспективи розвитку технополісу «П'ятихатки» як передової інноваційної структури України	31
Гегедон К.В. Міжнародний франчайзинг як один із засобів виходу українського підприємств із кризового стану	33
Деделюк К.Ю. Національне інвестиційне середовище: регіональний вимір	36
Жукова Л.М., Дем'янова К.А. Механізм реалізації інвестиційної політики держави в контексті модернізації національної економіки	38
Замрига А.В. Формування системи управління інноваційними процесами в аграрному секторі	40
Ігнатова О.А. Інвестування коштів у реструктуризацію неплатоспроможних банків	42
Коваленко О.В. Концептуальний підхід до побудови моделі інноваційного розвитку продовольчого комплексу	44
Козик І.М. Джерела фінансування та роль капітальних інвестицій в Україні	46
Краус Н.М. Формування «інноваційного коридору» в процесі інституціоналізації інноваційної економіки в рамках моделі «9і»	49
Кужелєв М.О., Брітченко І.Г., Стабіас С.М. Розвиток ринку	

1. Відсутність юридичної рестрації технополісу (зокрема її зрив у 2015 році);
2. Відсутність за останні десятиліття серйозних проєктів з модернізації фізичного академістечка, яке становить основу технополісу;
3. Низька конкурентоспроможність порівняно з іншими проєктами формування національних технополісів, зокрема київського (не така диверсифікована спеціалізація технополісу і його монорегіональне значення);
4. Відсутність дієвих стимулів до роботи у технополісі випускників харківських технічних вузів.

Загрози:

1. Військові дії у сусідніх Луганській і Донецькій областях;
2. Відсутність зацікавленості Харківської ОДА у розвитку проєкту технополісу;
3. Фактичне припинення реалізації національного проєкту «Місто майбутнього».

Таким чином, технополіс «П'ятихатки» являє собою на сьогодні яскравий приклад побудови інтеграційної системи освіти, науки і виробництва у вітчизняних умовах. Його успішність довела необхідність поширення цього досвіду на інші регіони України.

Перелік використаних джерел:

1. Офіційний веб-сайт технопарку «Слобожанщина» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukr-rus-technopark.com/>.
2. Офіційний веб-сайт Харківської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/uk/>.

УДК 339.944

К.В. ГЕГЕДОШ

студент напрямку підготовки «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

МІЖНАРОДНИЙ ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ВИХОДУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ КРИЗОВОГО СТАНУ

На сьогодні в умовах посилення розвитку економічної кризи, конкурентної боротьби на внутрішніх ринках та обмеженості фінансових можливостей для підприємств важливим та ефективним кроком є використання франчайзингових відносин. Пояснити це можна тим, що основою ринкової економіки, з одного боку, є великі підприємства, які надають їй стабільності й керованості, визначають рівень науково-технічного і виробничого потенціалу, з другого – малий бізнес, який формує конкурентне середовище, характеризується високою мобільністю та забезпечує самостійність підприємницької ініціативи. Але, незважаючи на значні можливості малого бізнесу у процесі становлення і функціонування

ринкової економічної системи, він має свої слабкі сторони, пов'язані насамперед із фінансуванням.

В сучасних умовах розвитку України, більшість франчайзингових проєктів знаходяться в її столиці. Пояснюється це тим, що в Києві зосереджено більше грошей та кваліфікованих робітників. Хоча за останні роки франчайзинговий бізнес проникає і в невеликі міста, навіть із населенням 30 тисяч осіб. Цікавою особливістю франчайзингу в Україні є те, що його найбільш активно застосовують фірми, бізнес яких не вимагає значних сум інвестицій – до 20 тисяч доларів, і має порівняно невеликий термін окупності – до 1,5 року. Також важливим аспектом є те, щоб відкриття справи не потребувало значних площ. Цим вимогам відповідають ресторани типу «стріт-фуд», невеликі точки на зразок «Форнетті», «Наша Ряба», туристичні агентства («ТУТ» та ін.), та інші [2].

На Україні франчайзингові бізнес-мережі посіли особливе місце у торгівлі – більша половина всіх франчайзингових мереж. На другому місці – ресторанне господарство – близько 20% всіх мереж. На третьому – сектор послуг – 15% [4].

Однак, існує ряд проблем, що стримують розвиток франчайзингу. Основні з них можна класифікувати по причинам їх виникнення: економічні, організаційно-правові, соціально-психологічні.

Економічні проблеми характеризуються нестабільним розвитком економіки України, відсутністю у потенційних франчайзі необхідного стартового капіталу для входження у франчайзингову систему, а також складності отримання кредитів для стартового капіталу.

Щодо організаційно-правових проблем, то сюди слід віднести практично повну відсутність правового забезпечення франчайзингу в Україні.

До соціально-психологічних проблем відноситься відсутність вітчизняного досвіду в цій сфері, відсутність поваги до інтелектуальної власності, відсутність навчальних та консультативних центрів по франчайзингу [3].

В загальному, негативного досвіду ведення франчайзингу на Україні майже нема. Часом траплялися непорозуміння – наприклад вихід із ринку мережі американських хімістик та інших іноземних систем [1]. Причиною цього зазвичай була неготовність українського ринку до пропонованого товару чи послуги, або проблема полягала у пропонованій франчайзинговій концепції.

Отже, як покращити франчайзинг на Україні? В першу чергу запропонувати великий об'єм послуг населенню, до яких воно вжеросло. Це: прибирання, мийка, ремонт, доставка білетів, туризм, бронювання готелів, здача приміщень в оренду, організація відпочинку, які поширюються у франчайзингу. Для цього потрібно зробити хорошу рекламу (у місцевій пресі, радіо, телебаченні та біг-бордах) і донести до населення (також найвіддаленішого) переваги цих послуг. Другим напрямом є послуги для бізнесу. Це – доставка витратних матеріалів, виконання частин робіт з

аутсорсингу, навчання лінійного персоналу базовим знанням. Є підстава вважати, що буде виявлятися інтерес до доставки, особливо доставки в рамках існуючих мереж супермаркетів, піцерій, магазинів.

Рекомендації для покращення франчайзингу в Україні:

- 1) удосконалити законодавчо-нормативну базу з питань франчайзингу;
- 2) запровадити удосконалене і розширене вивчення франчайзингу на економічних факультетах в навчальних закладах. Донести до студентів переваги вигоди з використання франчайзингу;
- 3) запровадження франчайзингу в найвіддаленіших куточках, з метою розширення збуту товарів франчайзера та зростання робочих місць у найвіддаленіших куточках;
- 4) удосконалити податкову політику, яка дасть легко здійснювати франчайзинг;
- 5) вдосконалити маркетингову систему для кращої реклами продукції франчайзера на національному ринку.

Організація підприємства на умовах франшизи значно знижує підприємницький ризик, тому що в цьому випадку відбувається використання уже відпрацьованого бізнесу, що довів свою ефективність. Таким чином, розвиток франчайзингу може виявитися однією з найбільш ефективних форм підтримки підприємництва, одним з можливих рішень важливої державної задачі. Франчайзинг для України – це майбутнє і реальна можливість підняти економіку країни.

Перелік використаних джерел:

1. Інформаційний центр франчайзингу: Міжнародна асоціація франчайзингу (Franchise Information Center – Definition of Franchising) [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.franchisedirect.com/information/introductiontofranchising/definitionoffranchising/7/80/.
2. Мир франчайзинга. Информационное ревью Ассоциации франчайзинга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/akryvonos/ss-6910669>.
3. Михальчук Л.В., Гарькава Т.Л. Развитие франчайзинга в Украине // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/voe_gum/knp/2012_231/knp231_68-70.pdf.
4. Franchising.Ua – портал для бізнесу. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://franchising.ua/>.